

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

31.05.2012 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България

offnews.offroad-bulgaria.com

✓ Утре е първата пресявка кой да надзирава парите ни

<http://offnews.offroad-bulgaria.com/index.php/61092/utre-e-parvata-presyavka-koj-da-nadzirava-parite-ni>

Броят на социалните партньори, които имат право да участват във формирането на държавната политика, разпределението и контрола на парите за образование, здраве и пенсии ще намалее. Това показват данните, ден преди да приключи официалният срок за подаване на документи за признаване на национално представителните организации на бизнеса и работещите.

На 31 май е първата пресявка кой ще надзирава парите ни в следващите 4 години. В 17,30 ч изтича срока, до който синдикати и работодатели подават документи, за да се признае организацията им за национално представителна, което да им даде право за участие в Тристранката. Окончателното решение ще вземе МС след два месеца. През това време социалният министър трябва да види дали подадената информация отговаря на истината.

Шест работодателски организации и два синдиката имат право в момента да се месят в политиката на страната и в разпределението на парите ни. Те са Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България (КРИБ), Асоциацията на индустриалния капитал (АИКБ), Българската стопанска камара (БСК), Българската търговско-промишлена палата (БТПП), Съюзът за стопанска инициатива (ССИ), Българският съюз на частните предприемачи „Възраждане“. Правата им идват чрез признаването им за национално представителни от МС. От началото на тази година обаче държавата затегна правилата, на които трябва да отговарят организациите, за да получат този статут и започна ново преброяване. След него от осем организациите най-вероятно те ще станат пет.

Броят на национално представителните организации е много важен, защото имат много привилегии. Те автоматично получават право да участват в Надзорния съвет на НОИ и на НЗОК, в Икономическия и социален съвет, също така в Националния съвет за тристранно сътрудничество (НСТС). На практика тези привилегии им дават право да правят политика, защото през НСТС минават всички важни закони за обсъждане, включително и бюджетът за следващата година.

Ако работодателите и синдикатите не са съгласни с предложените цифри или други промени, те могат да не ги приемат. Това не спира автоматично действието им, но често води до корекции в нормативните актове или в разпределението на парите. В НОИ и НЗОК пък се намират най-големите държавни харчове. В здравната каса се разпределят над 2 млрд. лв. за болници, лекарства и изследвания. В осигурителния институт са парите за пенсии, обезщетения за безработица, майчински, болнични – над 8 млрд. лв. за година.

Заради всички тези привилегии оредяването на национално представителните организации беше основната цел, както на държавата, така и на най-големите представители на бизнеса като КРИБ. Причината е, че често правителството среща отпор за решенията си в тяхно лице. На най-голяма мушка беше взет Съюза за стопанска инициатива, чийто изпълнителен директор е вечния враг на Бойко Борисов – Алексей Петров. Критики обаче правителството често чува и от БСК, начело на която седи шефът на „Овъргаз“ Сашо Дончев, и от синдикатите. Разминаванията в интересите между едрия и средния бизнес също не са редки. Да не говорим за тези между бизнеса и синдикатите.

Така ден преди крайния срок за подаване на документите за преброяването само три работодателски организации бяха внесли заявките си в МС. Това бяха КРИБ, АИКБ и БСК. Двама синдиката КНСБ и КТ „Подкрепа“ официално обявиха, че ще подадат своите в четвъртък. Една от другите три работодателски организации – „Възраждане“ вече е част от АИКБ и няма да кандидатства като отделно юридическо лице. Последните две – БТПП и ССИ не пожелаха да уточнят дали ще подадат документи на 31 май.

Дори и да го направят няма гаранция, че ще успеят да минат затегнатото сито заради завишените критерии. За да намали проблемите си с недоволните социални партньори, властта увеличи драстично броя на членовете, които трябва да има една работодателска организация. Преди в нея трябваше да членуват фирми, в които са наети не по-малко от 30 хил. души. Сега прагът се вдига на 100 хиляди души. Друго условие е организацията да да има местни органи в над една четвърт от общините в страната. Доскоро прагът беше една пета. Увеличи се значително и броят на икономическите дейности, в които трябва да имат дейност фирмите, членуващи в организацията.

Въпреки това повечето работодателски организации смятат, че по тези показатели нямат проблеми. Фирмите, членуващи в КРИБ са над 10 хиляди, като в тях работят над 700 000 души. Затова председателят на организацията Огнян Донев искаше критериите за броя наети в предприятията да е дори 300 000 души. Членовете на БСК са над 40 хил. фирми, на БТПП – 53 хил., на АИКБ – 7 хил. От ССИ отказаха да кажат какъв е броят на техните членове. Най-вероятно те ще срещнат затруднение да отговорят на изискванията за численост.

С промените обаче се въведе и още едно изискване – организациите на работодателите да не извършват дейности, изрично възложени само на тях със закон или друг нормативен акт. Това изменение целеше от надпреварата да отпадат БСК и БТПП. Стопанската камара твърди, че не се е занимавала никога с подобна дейност. Така на мушката остава БТПП, тъй като Палатата поддържа търговски регистър в страната.

Завишаване има и в критериите за синдикатите. Тяхната членска маса вече трябва да е 75 хиляди души, вместо досегашните 50 хиляди. И КНСБ и КТ „Подкрепа“ обаче са заявявали нееднократно, че имат повече членове. При последното преброяване членовете на КНСБ бяха над 300 000, а на КТ „Подкрепа“ над 100 000.

Плановите на властта за намаляване на социалните си партньори обаче може и да не се изпълнят. Причината е, че депутати от Коалиция за България обжалваха пред Конституционния съд новите правила в Кодекса на труда за определяне на национално представителните организации. Съдът реши да разгледа иска им. До момента няма решение по него, но то се чака всеки момент. На практика от това решение ще зависи и финалният изход на надпреварата за това кой ще определя политиката и бюджета на държавата заедно с Правителството.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Капитал daily](#)

✓ **Брюксел призова за банков европейски съюз**

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/2012/05/30/1836703_brjuksel_prizova_za_bankov_evropeiski_sujuz/

Европейската комисия (ЕК) призова освен за мерки за растеж и намаляване на дълговете, еврозоната да въведе и банков съюз, както и да обмисли въвеждането на еврооблигации и директна рекапитализация на банките от Европейския спасителен фонд. Според документ, цитиран от Reuters, страните от Европейския съюз (ЕС) могат да бъдат задължени да спасяват взаимно банките си. Такова предложение представлява голяма стъпка към по-голяма финансова интеграция в съюза, която вероятно ще срещне съпротива от някои членове, особено Германия.

Изпълнителният орган на ЕС изтъкна, че трябва да бъде прекъснат порочният кръг на взаимно кредитиране между слабите банки и задължените правителства. "Тясна интеграция на страните от еврозоната по отношение на надзорните органи и практики и на общо споделяне на тежестта на трансграничната криза чрез "банков съюз" ще бъде важно допълнение към валутния съюз. В същия дух трябва да се обмисли и директно рекапитализиране на банките от Европейския механизъм за стабилност (ЕМС)", заявяват от комисията.

Нови правила

Проблемите с банковия сектор в Испания и опасенията, че евентуален банков колапс в Гърция може да се разпространи, дадоха нов тласък на забавени законови предложения за справяне с кризата във финансовия сектор. Според източниците на Reuters, Европейската комисия ще предложи новите правила на 6 юни. Те биха осигурили на местните регулатори "правомощия за агресивна намеса" - включително да поемат контрола над проблемни банки, да ги закриват, както и да налагат загуби на облигационерите им.

Ако предложението на ЕК бъде прието от страните-членки, това ще е първата стъпка към пан-европейска система за надзор и подпомагане на затруднени финансови институции – жизнено важен елемент на "банковия съюз", за който призовава Европейската централна банка. Законът, който би влязъл в сила още през 2014 г., също така ще въведе "режим на несъстоятелност" за банките в региона. Той също така предвижда въвеждане на годишна такса за банките в размер на 1% от депозитите им. С тези пари ще се създаде резерв, който да бъде използван за заеми или гаранции на изпадащи в несъстоятелност банки.

Проектозаконът е бил финализиран съвсем скоро, след като миналата седмица европейските лидери се договориха да проучат начини за задълбочаване на интеграцията в Европейския съюз и еврозоната, които могат да включват и по-тясно сътрудничество в областта на банковото дело. Проектът обаче не предвижда незабавно създаване на единен европейски фонд за ликвидирани и рекапитализация на затруднените банки – вариант, одобряван от ЕЦБ. Проектозаконът обаче предлага по-тесни връзки между съответните национални фондове като стъпка към изграждането на общоевропейска схема. Така например Великобритания ще е задължена да отпусне средства на френския спасителен фонд, ако банка с операции и в двете държави е застрашена от колапс.

Силна съпротива

Налагането на подобни задължения по всяка вероятност ще срещне силна опозиция от страна на страни като Великобритания, която настоява да има пълна власт при решението дали да се отпускат пари за подкрепа на банките. Натискът за създаване на общ спасителен фонд за банките ще накара и Германия да се чувства некомфортно. Досега Берлин остро се съпротивлява на предложенията да използва финансовата си мощ за подпомагане на финансови институции в по-слаби икономики като Испания. Германия също така не одобрява идеята за емитиране на общи еврооблигации и използване ЕМС за директна рекапитализация на банките.

В проектозакон е записано, че ако предложението бъдат одобрени, ЕК трябва да започне да обмисля следващата стъпка към създаването на "по-интегрирана рамка" за гарантиране на банковата система. "Ефективното решение трябва да избягва разходите за фалиращите институции да бъдат поемани от данъкоплатците. То също така трябва да гарантира, че помощта за системно важните институции няма да застрашава финансовата стабилност", са записали авторите на документа.

В свое скорошно изявление Мишел Барние – европейският комисар, отговарящ за регулациите, заяви, че предложението на ЕК ще включват няколко стъпки. "Когато надзорните органи идентифицират риск, трябва да има система за ранно предупреждение, която да включва забрана върху някои банкови дейности и върху дивидентите, както и смяна на ръководството. Ако кризата се влоши и е налице необходимост от контролиран фалит, ще има механизъм, който да го управлява", заяви той.

Германска алтернатива

За да влязат в сила, предложенията на ЕК трябва да получат одобрение от всички 27 членки, както и от Европейския

парламент, което е малко вероятно да се случи. Най-голямата икономика в региона – Германия, разработва свои планове за справяне с дълговата криза и стабилността на банковата система. След срещата на високо равнище в Брюксел на 26 май, германските управляващи и опозиция започнаха да обсъжда отново план, предложен през ноември от Съвета на икономическите съветници на Меркел за създаване на т.нар. Европейски фонд за обратно изкупуване. Този фонд трябва да помогне на правителствата да намалят неизплатените си задължения под 60% от БВП в замяна на поемане на конституционни ангажименти в областта на икономическите реформи.

През ноември Меркел отхвърли предложението като "напълно невъзможно", но оттогава кризата в региона се влоши, а поредицата загуби на местните избори принуди канцлера да търси подкрепата на опозицията. Социалдемократите подкрепят предложението, а зелената партия дори заплаши, че ще гласува против ратификацията на европейския фискален пакт, ако Меркел не отстъпи. "Фондът за обратно изкупуване съчетава по интелигентен начин предимствата от ниските лихви на общите европейски облигации и от съкращаването на дълговете", коментира лидерът на зелените Юрген Тритин, цитиран от британския Telegraph.

Според германския план държавните дългове на страните членки, надхвърлящи 60% от БВП, ще бъдат прехвърляни към фонда, гарантиран от всички страни със златните им резерви или общи облигации. По този начин Италия ще може да прехвърли към фонда 958 млрд. евро от задълженията си, Германия – 578 млрд., а Франция – 498 млрд. Към ноември общият размер на фонда е изчислен на 2.326 трлн евро, но с развитието на кризата сумата вероятно ще става по-голяма. Този вариант би струвал на Берлин рекордно ниските лихви по задълженията му, но същевременно ще даде на Германия повече лостове за налагане на фискалната дисциплина в рамките на съюза.

[Вестник Класа](#)

✓ Подпомагат малкия и средния бизнес със 150 млн. евро

http://www.klassa.bg/news/Read/article/205359_%D0%9F%D0%BE%D0%B4%D0%BF%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%B3%D0%B0%D1%82+%D0%BC%D0%B0%D0%BB%D0%BA%D0%B8%D1%8F+%D0%B8+%D1%81%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D1%8F+%D0%B1%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81+%D1%81%D1%8A%D1%81+150+%D0%BC%D0%BB%D0%BD.%D0%B5%D0%B2%D1%80%D0%BE

150 млн. евро ще бъдат осигурени за съфинансиране на нови банкови кредити от страна на Холдинговия фонд по JEREMIE чрез предоставяне на безлихвени заеми за малки и средни предприятия. Това реши на вчерашното си заседание правителството, като одобри изменение и допълнение на Рамковото споразумение и на Финансовото споразумение между България и Европейския инвестиционен фонд за изпълнението на инициативата JEREMIE в България. Измененията отразяват промени в Оперативна програма „Конкурентоспособност“, с които се въвежда нов финансов инструмент в подкрепа на бизнеса – предоставяне на финансиране чрез споделяне на риска. По този начин ще бъде финансирана приблизително половината на одобрените заеми. В резултат се очаква намалението на общия лихвен процент, начисляван върху кредит за предприятие, да стимулира фирмите да изпълняват инвестиционните си намерения. Една от основните причини за прекратяване на договори по ОП „Конкурентоспособност“ досега беше затрудненият достъп до мостово финансиране. Увеличението на капитала на Холдинговия фонд и въвеждането на новия финансов инструмент ще позволят тази слабост да бъде отстранена. Чрез инициативата JEREMIE българското правителство ще се възползва от възможността на всяка страна - членка на ЕС, да вложи част от средствата от структурните фондове, за да финансира малкия и средния бизнес чрез нисколихвени заеми и съфинансиране на банкови кредити с помощта на Холдингов фонд.

✓ Избрани са банките, които ще емитират новия ни дълг

http://www.klassa.bg/news/Read/article/205310_%D0%98%D0%B7%D0%B1%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%B8+%D1%81%D0%B0+%D0%B1%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D0%B8%D1%82%D0%B5%2C+%D0%BA%D0%BE%D0%B8%D1%82%D0%BE+%D1%89%D0%B5+%D0%B5%D0%BC%D0%B8%D1%82%D0%B8%D1%80%D0%B0%D1%82+%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%8F+%D0%BD%D0%B8+%D0%B4%D1%8A%D0%BB%D0%B3

Министерството на финансите е избрало банките, които да емитират държавни ценни книжа на международните пазари. Това съобщи министърът на финансите Симеон Дянков вчера, като се въздържа да назове конкретните финансови институции. Подробностите, както и очакваната доходност по думите му ще станат ясни при ратификация в парламента. Според Дянков процесът по емитирането на външен дълг тече „по-добре от очакваното“. „Това, което сме направили и за да се разграничим от предишната такава облигация и сравнително печална сделка, е, че в Министерството на финансите подготвяме папка, в която всяка стъпка, която досега сме предприели и ще предприемем до края на процеса, е документирана и в момента, в който се ратифицира успешно сделката в Народното събрание, тази папка ще бъде дадена в НС, така че всички депутати да могат да се запознаят сто процента с цялата информация“, обясни още той.

Към 11 банки бяха изпратени писма – покани да представят своите ценови предложения, като всички те са участвали в пазара на еврооблигации в последните три години. Министърът на финансите може да емитира ДЦК на международните пазари в размер до 2 млрд. лв. или тяхната равностойност в друга валута при условие за последваща ратификация.

Според данни на МФ държавният дълг в края на април е 6,136 млрд. евро, от който вътрешният е близо 2,61 млрд., а външният – 3,52 млрд. В номинално изражение дългът расте с близо 25,36 млн. евро за месец, а като процент от БВП достига 15,3%.

✓ Танов иска да закрие митница Свиленград

http://www.klassa.bg/News/Read/article/205393_%D0%A2%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2+%D0%B8%D1%81%D0%BA%D0%B0+%D0%B4%D0%B0+%D0%B7%D0%B0%D0%BA%D1%80%D0%B8%D0%B5+%D0%BC%D0%B8%D1%82%D0%BD%D0%B8%D1%86%D0%B0+%D0%A1%D0%B2%D0%B8%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%B4

Шефът на Агенция "Митници" Ваньо Танов ще поиска от финансовия министър Симеон Дянков митница Свиленград да бъде закрыта. Решението дойде, след като Танов се запозна с резултатите от теста за лоялност в митницата. Още 2-3 месеца тя ще е под наблюдение, докато чакат управленчески решения, а след това ще бъде заменена от бюра, които ще минат под ръководството на други териториални звена, като Пловдив и Бургас. В тази връзка бяха обявени и дисциплинарни наказания за трима от ръководителите на свиленградската митница. Шефът на митницата Тодор Караиванов засега остава на поста си до обявяването на конкурс за мястото му. Шефът на смяната, в която бяха изловени 8 митничари с рушвет от 15 000 лв., Димитър Костов, е понижен в длъжност. Основните мотиви са, че митничарите са показали лоши резултати на теста и са си признали, че са нарушавали закона средно от 5 до 10 пъти. 17% от всичките 270 служители са се провалили напълно, а други 40% са заведени от психолога в графа "контрапродуктивни". Според Ваньо Танов обаче най-тежък е резултатът с големия процент митничари, които са си признали, че няма да издадат под каквото и да е претекст свой колега, дори и да знаят, че той участва в корупционни схеми.

Вестник Стандарт

✓ Държавата не чува гласа на бизнеса

<http://paper.standartnews.com/bg/article.php?d=2012-05-31&article=411469>

27 000 малки и средни предприятия и 56 000 работни места са закрыти само през първите 3 месеца на годината поради недалновидната политика на кабинета. Това заяви в понеделник изпълнителният председател на Българската стопанска камара (БСК) Божидар Данев пред министъра на икономиката и енергетиката Делян Добрев. Според Данев 49% от българските фирми са с нулева заетост. Какви са основните причини за тази негативна тенденция и как може да бъде прекратена тя? С тези и други актуални за бизнеса въпроси се обърнахме към шефа на БСК Божидар Данев.

- Г-н Данев, в понеделник изнесохте информация, че 27 000 фирми и 56 000 работни места са закрыти през първите три месеца на 2012 г. Защо?

- Основната причина е пълзящата икономическа криза. Резултатите от първото тримесечие на 2012 г. не са особено обнадеждаващи както за промишлеността, така и за останалите сектори на икономиката. Особено опасна е ситуацията с нарастването на търговския дефицит по текущата сметка от 200 на 800 млн. евро през първото тримесечие спрямо същия период на 2011 г. А това директно се отразява на БВП с минус 800 млн. евро, което е около 1,57 млрд. лева. И тъй като БВП е в рамките на около 80 млрд. лв., което, средно претеглено, за едно тримесечие означава около 20 млрд. лв., можете да си представите тези 1,57 млрд. лв. какъв натиск оказват върху БВП и върху икономиката като цяло. Официално се отчита и спад на вътрешното и на публичното потребление, както и на инвестициите. Така че възможността България да попадне в т.нар. V криза на икономическото си развитие явно се отлага, тъй като има индикатори, че икономиката отново тръгва надолу.

- За реални или за фиктивни фалити на 27 000 фирми ли говорим?

- Говорим за прекратяване на дейността на 27 000 фирми. Дали са реални или фиктивни - трудно може да се прецени. По-важното е, че реално съкратените работни места са 56 хиляди. Съществен е и въпросът защо 49% от всички български предприятия имат нулева заетост.

- Как може да се промени тази негативна тенденция?

- Докато размерът на инвестициите продължава да спада, тенденцията няма да се промени. Освен това важно е в какво се инвестира. Същественият въпрос е да привлечем инвестиции, които откриват нови, устойчиви работни места.

Виждате, че ликвидността на държавата се влошава. За това говори и фактът, че държавата се отказва да пласира на вътрешния пазар ценни книжа. Това е показател, че влошената ликвидност на икономиката вече се прехвърля и върху ликвидността на част от банковата система, на част от пенсионните фондове.

- Тази черна статистика противоречи на финансовата макрорамка, очертана в средата на април от министър Симеон Дянков за развитието на България до 2015 г.

- Аз просто посочвам цифри, а всеки среднограмотен българин може да си прави съответните изводи. Защото на мен ми е чудно как при намаляващо потребление, при спадащ размер на инвестициите, при спад на публичните разходи и при растящ търговски дефицит се увеличава БВП?

- Мотивът на управляващите е, че повишаването на заплатите ще стимулира вътрешното потребление, което ще даде тласък на търговията и на цялата икономика. Как приемате тази теза?

- Въпросът е ще има ли кой да плаща по-високи заплати, за да се повиши и потреблението. Защото закрытите фирми не плащат заплати. Освен това нека първо говорим за повишаване на инвестиционното и производственото потребление. Едва когато се повишат те, ще можем да говорим за нарастване на потребителското търсене, което е функция на създаването, а не от съкращаването на работни места. Чак тогава идва въпросът за повишаването на заплатите.

- Какво трябва да направи държавата, за да спре икономическия спад?

- Ние непрекъснато даваме предложения, които обикновено не се чуват от управляващите, като не говоря само за настоящото управление.

Например още преди 3 г. предложихме да се продадат правата на България по Протокола от Киото, но това не се направи и страната ни загуби повече от 500 млн. евро. Пак преди 3 г. предложихме да се вземе standby заем от МВФ в размер на 5 млрд. евро при изключително изгодни условия - нещо, което направи Полша и затова тя не е в криза, но и

това не се случи. С част от заема държавата трябваше веднага да се разплати с бизнеса, а тя го направи едва 8 месеца по-късно, и то със 7% дискант. Бяхме поискали и данъчна ваканция за всички предприятия, които не са получили държавните плащания по изпълнени обществени поръчки, но и това не се осъществи. Прегледайте т.нар. Антикризисни мерки, които бяха 59, и вижте колко от тях са изпълнени.

- Как гледате на идеите за намаляване на ДДС?

- Това са твърде опасни идеи, тъй като приходната част на бюджета, независимо от повишаването на събираемостта от ДДС, не е в блестящо състояние. Щом държавата не връща навреме данъчния кредит, това означава, че тя е в ликвидна криза. Докато миналата година почти нямаше забавяне на връщането на средства, сега то нараства. От 1 юни трябва да се вдигнат пенсиите. Това означава, че приходите трябва да нараснат, тъй като пенсионната система в голямата си част се финансира от държавата. А загубата на 56 000 работни места означава ежемесечна загуба на 56 000 осигурителни вноски. Следователно държавата трябва да извади от своите приходи или резерви, за да доплати пенсиите, да не говорим за увеличението.

- Къде виждате опити на държавата да контролира все повече икономиката?

- Днес българската икономика се движи основно от обществените поръчки. И явно голяма част от корпорациите, които ги получават, са склонни да приемат всякакъв вид политики, за което говори статистиката, изнесена неотдавна, че са открити нередности в 83% от обществените поръчки. Следователно ние говорим за тотално деформиране на харченето на публичните средства. В България не се извърши пенсионната реформа, нямаше реформа в здравеопазването и в администрацията. Местенето на кутийки в провинцията не означава реформа в администрацията. Няма електронно правителство, а обещанията бяха, че след 10 месеца ще имаме. А колко години минаха и колко пари се похарчиха? Защо преди 2 г. не беше прието нашето предложение да се вземе заем от 1,5 млрд. евро и да се поканят естонците да ни изградят електронното правителство? Само този ход във всички случаи щеше да блокира корупцията и административния натиск.

- Няма ли преместването на агенции и други държавни структури в провинцията да увеличи държавните разходи?

- Ако имаме е-правителство, няма значение къде се намират административните структури. Можем да ги пратим като колцентър дори в Индия. Тезата за изпращането на държавните структури по-близо до хората не е състоятелна. На бизнеса не му е работа да ходи по министерства и агенции. Министерствата трябва да правят политики, а не с пряко управление, приемане на проекти, провеждане на обществени поръчки, вкл. и да издават фактури.

- Как ще се отрази на икономиката вдигането от догодина на акциза върху природния газ, използван за моторно гориво и за отопление?

- 2013-а очакваме да бъде тежка за българската икономика, за което алармираме, но никой не ни чува. От догодина България ще започне да плаща квотите си за вредни емисии, което ще доведе до ново повишаване цената на енергията. Вдигането на акцизите ще доведе до допълнително, кумулативно повишение на цените на енергията. Освен това голяма част от енергоемките предприятия също ще трябва да купуват квоти. Следователно ние имаме три фактора, които могат да тласнат конкурентността ни надолу. Тъй като имаме една криворазбрана политика за либерализиране на пазара, с която цялата тежест от повишаванията на цените на енергията се прехвърля на икономиката, очаквам, че икономическият климат през 2013-а няма да се подобри, а напротив.

- Откъде може да дойде увеличение на преките инвестиции?

- Повечето инвестиции са за смяна на собствениците на активи. Няма инвестиции за създаване на нови работни места. Това, което можем да очакваме на този етап, е единствено по пътя на сключването на концесионни договори. България не е привлекателна нито с качествен и достатъчен човешки ресурс, нито с инфраструктура, нито с логистика, а да не говорим за растящата престъпност и забавеното съдопроизводство. Неяснотите около собствеността и тежките регулаторни режими, които все обещават да бъдат намалени, но това все не става, допълват картината. Така че на този етап единствено концесиите биха могли да привлекат някакви нови преки чуждестранни инвестиции.

[Вестник Труд](#)

✓ България вече не е със свръхдефицит

<http://www.trud.bg/Article.asp?ArticleId=1398926>

Подобрение в публичните финанси на България отчетоха вчера две от ключовите институции на ЕС - Европейската комисия и Европейската централна банка.

“ЕК ще препоръча на Съвета да прекрати процедурата по прекомерен дефицит срещу Германия и България”, обяви вчера председателят Жозе Мануел Барозу. Той представи икономически пакет за стабилност, растеж и заетост в ЕС, придружен от специфични препоръки към всяка от 27-те държави членки. 23 от 27-те страни са в дефицит, защото минусът в бюджетите им надвишава позволените 3% от БВП. През м.г. обаче България постигна дефицит от 2,1%, а за т.г. планира да бъде 1,9% от БВП. Догодина се очаква дефицитът да падне до 1,7% от БВП.

България обаче остава в списъка на 12-те държави с макроикономически дисбаланси наред с Белгия, Кипър, Дания, Финландия, Франция, Италия, Унгария, Словакия, Испания, Швеция и Великобритания. Брюксел се притеснява от високата външна задлъжнялост на частния сектор и някои проблеми на пазара на труда.

Въпреки че въпросните дефицити у нас не са прекомерни, те трябва да се следят с внимание.

Препоръките, които ЕК отправя към икономиката и финансите на България за 2012 - 2013 г., са общо 7. Първо, страната трябва да се придържа към строга фискална дисциплина - ниско ниво на дефицита, подобряване на ефективността на публичните разходи особено в здравеопазването и образованието, повишаване на събираемостта на данъците и мерки срещу сивата икономика.

България трябва да ограничи ранното пенсиониране, да изравни пенсионната възраст за мъжете и жените и да затегне контрола върху инвалидните пенсии. Вземането на мерки срещу младежката безработица и приемливо ниво на социалните осигуровки, обновяването на законите за училищното и висшето образование, модернизирани на учебната програма и насърчаване на иновациите са част от другите мерки.

Брюксел препоръчва също да ускорим усвояването на еврофондовете, да направим административна реформа, да прилагаме стриктно Закона за обществените поръчки и да либерализираме енергийния пазар.

✓ Ангел Джалъзов, зам.-председател на Комисията за финансов надзор: Ще пазим от рискове втората пенсия

<http://www.trud.bg/Article.asp?ArticleId=1399017>

С Ангел Джалъзов разговаря Мишел Гутсузян. Господин Джалъзов е председател на Комисията за финансов надзор.

- Г-н Джалъзов, данните на Комисията за финансов надзор (КФН) показват нулева доходност на пенсионните фондове за последните години. Ще се натрупат ли достатъчно средства, за да получават хората прилични пенсии от втория стълб след 2020 г.? Сега по партидите има средно по 1200 лв., които стигат за получаване на пенсия от 100 лв. за година.

- Смятам, че не би следвало да се говори общо за индивидуалните партии на осигурените. От значение е размерът на средствата на всеки човек към момента на неговото пенсиониране. Средните суми по индивидуалните партии зависят както от данните за хората, на които предстои да излязат в пенсия, така и за тези, които сега започват да се осигуряват. Натрупванията зависят и от редица фактори като периода на осигуряване, размерите на осигурителния доход и вноските, както и от редовното им събиране, а също и от резултатите от инвестирането на средствата и събираните такси и удържки. Действително през последните години световната финансова криза се отрази неблагоприятно върху инвестициите на пенсионните фондове. След подобен спад на финансовите пазари е нормално към днешна дата доходността да не е такава, каквато би ни се искало. Същевременно се очаква дългосрочният инвестиционен хоризонт на осигуряването да компенсира такива временни спадове.

- Кога смятате, че ще има ръст в доходността?

- Няма логика финансовата криза да продължи и през следващите 5-10 години, а и капиталовите пазари вече започнаха да се оттласкват от дъното, така че можем да бъдем оптимисти, че и доходността ще се повиши. Значително въздействие върху размера на натрупванията по индивидуалната партида имат и събираните такси и удържки. Поради това КФН предложи промени в Кодекса за социално осигуряване, които предвиждат намаляването им. Изчисленията показват че при най-масовите - универсалните пенсионни фондове, намалението на таксите заедно с повишаването на осигурителната вноска от 2017 г. на 7% може да увеличи средствата на хората с до 50% за 40-годишен период на осигуряване. Прогнозата ни е направена при допусканията за доходност и ръст на средната заплата от 6% на година.

За да създадем условия за по-висока доходност, предложихме и някои нови инструменти за инвестиции. От основно значение за повишаването на средствата са и мерки, които са извън компетентността на КФН като например противодействието на безработицата, ограничаването на сивата икономика и редовното събиране на осигуровки върху пълната заплата.

- Намаляването на таксите трябваше да започне от началото на 2012 г. Защо промените се бавят?

- КФН няма законодателна инициатива. Ние си свършихме работата. Подготвихме законопроекта и го внесохме в Министерството на финансите.

- От статистиката се вижда, че инфлацията е по-висока от доходността на пенсионните фондове. Кога ще започнете да обявявате реалната доходност, а не само номиналната, за да може хората да имат по-точна представа какво могат да очакват в бъдеще?

- Пенсионноосигурителните дружества ще имат задължение да оповестяват тези данни от 2015 година. В изискванията към тях е предвидено тази информация да се обявява след изтичането на 10 пълни календарни години от деня на първото отчитане на натрупаните средства по индивидуалните партии, което стана на 1 юли 2004 г.

Целта на определения 10-годишен срок е да даде възможност да бъде обхванат достатъчно дълъг времеви отрязък, съответстващ на дългосрочните инвестиционни цели на пенсионните фондове. Логиката е, че по този начин ще има достатъчно дълъг период от време, който би следвало да даде по-обективна информация за постигнатите резултати по отношение на доходността на пазара.

- Все пак можете ли да кажете каква е реалната и номиналната доходност на универсалните и професионалните фондове от създаването им до днес?

- Разчети на КФН показват, че за периода от началото на юли 2004 г. до края на декември 2011 г. универсалните фондове са постигнали нетна номинална доходност (без да се отчита влиянието на инфлацията - бел. ред.) от 28,99% (3,45% на годишна база), професионалните - 27,96% (3,34% на годишна база), и доброволните - 23,27% (2,83% на годишна база). От тези изчисления може да се заключи, че общо пенсионните фондове са постигнали номинална среднопотеглена доходност в размер на 27,78% или 3,32% на годишна база.

- Може ли да се прогнозира каква пенсия може да получава човек от втория стълб?

- Правила сме прогноза какви биха били сумите през 2050 г. след 40-годишен осигурителен период. Изчисленията ни показват, че тогава се очаква пенсията от универсалните фондове за мъжете да е 842 лв. или 19,3% от прогнозираната нетна средна заплата към тогавашния момент. Очакванията ни са жените да получават по 538 лв. на месец, което ще е 13,8% от средния доход.

- Представители на пенсионните дружества твърдят, че най-добрата защита за парите на осигурените в кризата е хората да могат да избират между схеми с различен рисков профил. Защо продължава да се бави въвеждането на т. нар. мултифондове?

- Ще изчакаме сегашните промени в КСО да бъдат съгласувани и внесени в парламента и тогава ще започнем процедурата по законопроекта за мултифондовете. Вече сме започнали работа. Има два варианта. Първият е мултифондовете да се допуснат само в доброволните пенсионни схеми. По него имаме консенсус с дружествата. Другата опция е мултифондовете да се допуснат и във втория стълб на пенсионната система.

Искаме обаче това да е свързано със създаването на солидарен гаранционен фонд, който да гарантира номиналния размер на вноските на осигурените в момента на изплащане на пенсиите. Така хората ще са сигурни, че дори да имат лошия късмет да се пенсионират в период на срив на капиталовите пазари и отрицателна доходност, ще получат сума, която няма да е по-ниска от вноските им.

Как да се структурира и каква ще е вноската в този фонд, тепърва ще се обмисля от работната група. При въвеждането на мултифондовете трябва да се мисли и за финансовата култура на населението, която за съжаление е ниска. Когато се допуснат високо рискови портфейли, които могат да инвестират до 70-80% от средствата в книжа с променлива доходност, хората трябва да са с много добра финансова грамотност, за да са наясно с инвестиционния риск, който поемат.

- От 2015 г. работниците от първа и втора категория трябва да започнат да получават пенсии от професионалните фондове. Кога този процес ще бъде уреден в законодателството?

- Надявам се до края на годината да подготвим съответните законодателни промени, които уреждат фазата на изплащане на пенсиите. Проблемът е че на този етап няма практически действащ модел в нито една страна от Източна Европа и до известна степен ще се наложи да сме пионери в тази област.

Материята е много широка и въпросите са много дискуссионни. Ще се опитаме да намерим консенсус между нас като регулатор и асоциацията на пенсионните дружества. От друга страна, трябва в максимална степен да бъдат защитени интересите на осигурените. Ще направим всичко възможно, за да може през 2020 г., когато ще започне масовото изплащане на пенсиите от втория стълб, да сме подготвени, така че ако се наложи да се коригира допълнително пенсионната система, това да не става в последния момент.

- Защо според вас все още десетки хиляди млади хора не избират сами пенсионния си фонд и всяка година биват разпределяни служебно?

- Въпросът отново опира до инвестиционната култура. От гледна точка на психологията е много трудно да се мотивира човек да мисли за нещо, което ще му се случи след 30-40 години. От друга страна, пенсионирането е неизбежно събитие и е добре да се отнасяме отговорно към него. За повишаване на грамотността би могло да се направи национална образователна кампания.

Така хората ще са наясно защо има моменти на спад и на подем на капиталовите пазари, както и какви са рисковете пред всеки инвеститор. Само за сравнение ще кажа, че в САЩ около половината от домакинствата имат инвестиции на капиталовия пазар и са наясно с начина му на функциониране. В старите страни членки на Европейския съюз са около 30-35%. У нас този процент е, ако си спомням добре, около 2.

- Това не е ли, защото доходите ни са много по-ниски. Как хората да заделят за инвестиции на капиталовия пазар?

- Безспорно има го и този момент. От друга страна, ако един гражданин иска да реализира малко по-високи доходи, нормално е да инвестира част от спестяванията си на капиталовите пазари. Това е нормално поведение на домакинствата в по-развитите икономики. Да, рискът е по-висок, но няма как да се постигне доходност, ако парите се държат в сейф при нулев риск.

[Вестник Сегга](#)

✓ **Дянков и ЕЦБ се разминаха по въпроса готова ли е България за еврото**

<http://www.segabg.com/article.php?id=602529>

Вицепремиерът Симеон Дянков и Европейската централна банка рязко се разминаха по въпроса готова ли е България за влизане в еврозоната. "Нито една от осемте европейски страни, които могат да претендират за влизане в еврозоната, сред които и България, все още не отговаря на всички необходими икономически и юридически критерии", се казва в доклада на ЕЦБ за напредъка на кандидатките за еврото. Все пак нашата страна се откроява с добри параметри сред останалите - Чехия, Латвия, Литва, Унгария, Полша, Румъния и Швеция (Дания и Великобритания засега не искат виза за еврозоната). По критерия "ниска инфлация" само три страни - България, Чехия и Швеция, са в нормата. Въпреки че бюджетът ни вече е доста стегнат, ЕЦБ поставя България сред държави с прекомерен дефицит (над 3% от БВП) в средносрочен план, а от осморгата само Швеция изпълнява критерия. За сметка на това България е в групата на държавите с външен дълг под 60% от БВП (само Унгария не покрива този показател).

В доклада на ЕЦБ се твърди, че България, както и останалите кандидатки за еврозоната, не отговаря на "юридическите условия" - т.е. пълна независимост на централната банка. От предния доклад - май 2010 г., има напредък, но той не е достатъчен, коментират bankerите от Франкфурт. В момента от осемте само Латвия и Литва са допуснати до "чакалната" за еврозоната ERM II - Валутния механизъм II.

Дянков обаче не смята така. В интервю за "Ди Пресе", в което гневно критикува тресящата се от проблеми Гърция, той заявява: "Странно е как Гърция е член на Шенгенската зона, а България не може да се присъедини. Ние сме на път да изпълним всички критерии за влизане в еврозоната, което ни прави готови за валутния съюз".

В интервюто Дянков сравнява гърците с разглезени хлапета, които "плачат с цяло гърло за още и още бонбони". Той директно напада южната съседка, която се явява външна граница на ЕС, за несправяне с контрабандата и особено за безпрепятственото нахлуване на нелегални цигари и алкохол. Според нашия финансов министър 90% от контрабандата влиза през гръцката граница. "Водили сме безброй дискусии с нашите гръцки колеги. Предложихме им дори да ги подпомогнем при проверките по гръцките пристанища. Фактът, че нищо не се получи, се дължи не на последно място и на това, че гръцките институции не работят, както би трябвало да работят. Аз като министър на финансите на България разчитам на приходите от митницата. В Атина очевидно не", гневи се Дянков. И шефът на Агенция "Митници" Ваньо Танов многократно е говорил за същия проблем - щом една стока стъпи в Гърция, тя вече е на територията на единния пазар и може да пътува свободно из ЕС, без да подлежи на митнически контрол.

Дянков смята, че проблемът на закъсалите днес южни европейски страни е, че са свикнали да разчитат на парите от Брюксел и това е направило хората лениви. Според него те разсъждават по следния начин: "Защо да правим проверки по границите, след като така или иначе получаваме пари от Брюксел?" и "Ако искаме достатъчно упорито, те все някак ще ни дадат повече".

"Трябват реформи. Ние, както и държавите в Централна и Източна Европа, сме свикнали да разчитаме на себе си. България го доказва", коментира още вицепремиерът и не скрива огорчението си от двойния аршин в ЕС и от незаслужено лошото отношение на част от европейците към нашата страна.

ПРИЗНАНИЕ

След като ЕЦБ попари самочувствието на нашия финансов министър, Европейската комисия го зарадва с добра новина. Тя съобщи, че препоръчва България и Германия да бъдат извадени от черния списък на страните, превишили прага за бюджетния дефицит. Процедурите за свръхдефицит (над 3%) ще бъдат прекратени, защото Германия е свила "дупката" на 1% от БВП през 2011 г., а България - на 2.1%. При това според Еврокомисията затягането на бюджета е гарантирано и трайно. Изваждането от черния списък трябва да стане факт в края на юни, когато ще има съвет на лидерите на ЕС. Тогава България ще влезе в групата на отличничките заедно с Германия, Естония, Финландия, Люксембург и Швеция, а останалите 21 държави от ЕС ще останат в наказателна процедура и под заплаха от санкции.